

Максимчук М. В.,
здобувач вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 101 «Екологія»
Науковий керівник: Валерко Р. А.,
к.с.-г.н., доц., доцент кафедри екології та природоохоронних технологій,
Державний університет «Житомирська політехніка»
ke_vra@zti.edu.ua

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Комплексної оцінка стану довкілля Житомирської області проводилась шляхом розрахунку коефіцієнту антропогенного навантаження за такими показниками: щільність населення, кількість викидів у атмосферне повітря, кількість скидів зворотних вод у водні об'єкти та кількість сміттєзвалищ.

З цією метою використовували методіку, наведену у науковому дослідженні Національного інституту стратегічних досліджень [1].

Коефіцієнт антропогенного навантаження визначали за формулою:

$$m_i = \frac{M_i - M_{min}}{M_{max} - M_{min}}, \quad (1)$$

де: M_i – це показник питомої щільності досліджуваного фактору впливу на довкілля (щільність населення, кількість викидів у атмосферне повітря, скиди у водні об'єкти та кількість сміттєзвалищ).

Сумарний показник рівня антропогенного навантаження адміністративно-територіальних утворень Житомирської області γ визначали за формулою:

$$\gamma = \sum_{i=1}^n \frac{M_i - M_{min}}{M_{max} - M_{min}}, \quad (2)$$

Отримані дані дозволяють провести групування районів Житомирської області за інтегральним показником, що формує 4 категорії антропогенного навантаження.

Отже, незначний рівень антропогенного навантаження характерний для 4-х районів – це Брусилівський, Ємільчинський, Лугинський та Олевський райони. Середній рівень встановлено у Пулинському та Романівському районах. 9 районів відносяться до значного рівня навантаження: Андрушівський, Бердичівський, Коростенський, Коростишівський, Любарський, Малинський, Народицький, Черняхівський, Чуднівський. До великого рівня навантаження відносяться: Баранівський, Житомирський, Новоград-Волинський, Овруцький, Попільнянський, Радомишльський, Ружинський та Хорошівський райони (табл. 1).

Таблиця 1

Групування районів Житомирщини за рівнем навантаження

Діапазон зміни γ	Кількість районів	Рівень антропогенного навантаження	Назва адміністративно-територіальної одиниці
< 0,75	4	Незначний	Брусилівський, Ємільчинський, Лугинський, Олевський
0,75 – 1	2	Середній	Пулинський, Романівський
1 – 1,5	9	Значний	Андрушівський, Бердичівський, Коростенський, Коростишівський, Любарський, Малинський, Народицький, Черняхівський, Чуднівський
1,5 – 2,5	8	Великий	Баранівський, Житомирський, Новоград-Волинський, Овруцький, Попільнянський, Радомишльський, Ружинський, Хорошівський
> 2,5	0	Критичний	-

Таким чином, значний рівень навантаження є характерним для 9-ти районів області, а для 8 - великий, що свідчить про доволі високий рівень навантаження в межах сільських населених пунктів Житомирщини.

Список використаних джерел

1. Іванюта С. П. Оцінка рівня техногенного навантаження в Україні: регіональний вимір. *Стратегічні пріоритети*. 2015. №2(35). С. 157-163.
2. Валерко Р. А., Герасимчук Л. О. Оцінка рівня техногенного навантаження Житомирської області. *Вісник ЖНАЕУ*. 2017. № 1 (58). С. 39-48.
3. Білова В.В., Мельник В.В. Екологічна безпека України як складова національної безпеки. Тези XVII Всеукраїнської наукової on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених з міжнародною участю «Сучасні проблеми екології» 15 квітня 2021 р. Житомир: Житомирська політехніка, 2021. С. 46-47.